

Guía Docente						
Datos Identificativos				2024/25		
Asignatura (*)	Matemáticas na vida		Código	652G01040		
Titulación						
Descriptores						
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos		
Grao	2º cuatrimestre	Cuarto	Optativa	4.5		
Idioma	Galego					
Modalidade docente	Presencial					
Prerrequisitos						
Departamento	Pedagogía e Didáctica					
Coordinación	Rodríguez Padín, Rocío	Correo electrónico	rocio.rodriguez.padin@udc.es			
Profesorado	Rodríguez Padín, Rocío	Correo electrónico	rocio.rodriguez.padin@udc.es			
Web	rocio.rodriguez.padin@udc.es					
Descripción xeral	Esta materia pretende preparar ao estudiante de E. Infantil para que, nun futuro inmediato, contribúa á formación integral dos seus alumnos cultural, social, económica e tecnolóxicamente; esperte o interese e o gusto pola matemática, de forma tal que se logre que o binomio: "Coñecementos na aula ? vida cotiá; se desenvolva armónicamente. Axude a que o alumno sexa creativo, crítico e construtor do seu propio coñecemento matemático en función da realidade construíndo unha ponte entre as matemáticas e a vida diaria.					

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe			Competencias / Resultados do título
Fomentar experiencias de iniciación ás tecnoloxías da información e a comunicación.			A11 B1 C3 A25 B5 A41 B11 A57
Autonomía na aprendizaxe.			A5 B4 C7 A9 B9 A14 B15 A15 B23 A18 A19 A21
Aplicar un pensamento crítico, autocrítico, lóxico e creativo.			A7 B2 C6 A26 B3 A31 B12 A36 B22 A45
Crear nos estudiantes a necesidade de acudir ás matemáticas para achar solucións aos problemas cotiás.			A4 B1 C1 A5 B3 A27 B6 A34 B10 A40 A52

Elaborar propostas didácticas en relación coa interacción ciencia, técnica, sociedade e desenvolvemento sustentable.	A38 A39 A40 A59	B3 B13	C6 C8
Coñecer os fundamentos científicos, matemáticos e tecnolóxicos do currículo desta etapa así como as teorías sobre a adquisición e desenvolvemento das aprendizaxes correspondentes.	A33 A34 A35 A36 A43 A51 A61	B1 B10 B11	C1
Procurar que as matemáticas esperten nos alumnos curiosidade, interese e gusto.	A4 A5 A34 A37 A40 A42 A62	B2 B6 B22	C1
Descubrir que as matemáticas están intimamente relacionadas coa realidade e coas situacións que nos rodean, non so na institución educativa, senón tamén na vida fora dela.	A4 A5 A34 A35 A37 A40 A53 A63	B2 B6 B22	C1
Fomentar a construcción de aprendizaxe matemático a través da música, dos contos, das cancións, da expresión plástica, da cesta da compra e da cociña mediante actividades lúdicas.	A34 A40 A50 A54 A55 A56 A64	B1 B22	C1
Reflexionar a partir da práctica escolar matemática sobre o desenvolvemento profesional.	A1 A4 A5 A19 A20 A21 A23 A24	B1 B3 B14 B15	C1
Traballar de forma autónoma con iniciativa e espírito emprendedor.	A3 A16 A21 A22 A65	B4 B5 B9 B15	C4 C5
Capacidade de análise e síntese	A2 A19 A26	B10 B11	C6

Utilización das TIC no ámbito de estudo e do contexto profesional.	A25 A41	B11 B25	C3
Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.	A44 A46 A47 A48 A49	B7 B19 B21	C1 C2
Traballar de forma colaborativa.	A6 A8 A10 A17 A21 A29 A30 A60 A66	B5 B16 B18	C4
Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.	A12 A13 A32	B6 B8 B17	C4
Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrentarse.	A25 A26 A28 A36 A58	B3 B6 B20	C6

Contidos	
Temas	Subtemas
As matemáticas na cesta da compra e na cociña	-Códigos de barras. -Análise das ofertas. -Análise e comparación dos envases. -Variación dos prezos. -Análise dos recibos. -Medidas de masa e capacidade. -Formas dos utensilios. -Deseño dunha cociña. -A enerxía dos electrodomésticos. -Planificación do gasto.
As matemáticas dos contos e das cancións	-A narración e a fantasía. -O tempo como sucesión de acontecementos. -Propiedades e relación de obxectos e coleccións. -Cantidades discretas, continuas. -O espacio e a formas. -A medida.
As matemáticas na música	-Os Pitagóricos. -Exemplos históricos das matemáticas na música. -Escalas, ritmos, compases, instrumentos, notas. -O contraste: rápido/lento, grave/agudo, longo/corto?.a danza. -A matemáticas e a música na Educación Infantil.

As matemáticas na expresión plástica	-A cor. -As construcións. -Os puzzles. -Os laberintos. -As formas.
--------------------------------------	--

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Actividades iniciais	A4 A5 A19	1	4	5
Aprendizaxe colaborativa	A6 A9 A12 A21 A39 A40 A55 A56 B2 B22 B15 B14 B13 B12 B9 B8 B6 B21 B18 B16 B5 B4 C7	20	38	58
Lecturas	A1 A2 A3 A11 A13 A14 A15 A28 A31 A38 A42 A44 A45 A46 A54 B17 B20	2	9	11
Presentación oral	A4 A5 B1 B7 B19 B23 C1 C2	1	4	5
Sesión maxistral	A8 A7 A5 A4 A10 A16 A17 A18 A20 A22 A23 A24 A25 A26 A27 A29 A30 A32 A35 A37 A43 A47 A48 A49 A50 A51 A52 A53 A57 A58 A59 A60 A61 A62 A63 A64 A65 A66 B3 B24 C4 C5 C6	4	12	16
Análise de fontes documentais	A4 A5 A33 A34 A36 B10 C8	2	5	7
Prácticas a través de TIC	A41 B11 B25 C3	1	7.5	8.5
Atención personalizada		2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descripción
Actividades iniciais	Presentación e contextualización dos temas. Actividades de xustificación e motivación. Detección do coñecemento que posúe o alumnado sobre o tema, a través de distintos procedementos: debate, tormenta de ideas, etc.
Aprendizaxe colaborativa	Conxunto de procedementos de ensino-aprendizaxe guiados de forma presencial y/ou apoiados con tecnoloxías da información e a comunicación, que se basa na organización da clase en pequenos grupos nos que o alumnado traballa conjuntamente na resolución de tarefas asignadas polo profesorado para optimizar a súa propia aprendizaxe e a dos outros membros do grupo.
Lecturas	Serán previamente indicadas na aula e serven de complemento ou ampliación dos temas tratados.
Presentación oral	Exposición dos proxectos de investigación.

Sesión maxistral	Exposición xeral introductoria de cada un dos temas de que consta o programa, indicando os aspectos que o alumnado debe ampliar co seu traballo persoal e coas oportunas orientacións bibliográficas.
Análise de fontes documentais	Utilización de documentos audiovisuais e/ou bibliográficos (fragmentos de reportaxes documentais ou películas, noticias de actualidade, paneis gráficos, fotografías, biografías, artigos, etc.) relevantes para a temática da materia con actividades específicamente deseñadas para o análise dos mesmos.
Prácticas a través de TIC	Presentación e traballo sobre diferentes ferramentas TIC, principalmente baseadas en Internet. Os alumnos deberán familiarizarse con estos materiais.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descripción
Análise de fontes documentais	A atención personalizada que se describe en relación a estas metodoloxías concíbese como momentos de traballo presencial co profesor, polo que implican unha participación obligatoria para o alumnado.
Sesión maxistral	
Actividades iniciais	A forma e o momento en que se desenvolverá indicarase en relación a cada actividade ao longo do curso segundo o plan de traballo da materia.
Aprendizaxe colaborativa	Estas medidas serán aplicábeis tanto ao alumnado que asiste regularmente ás aulas como a aquel con dispensa académica.
Presentación oral	
Prácticas a través de TIC	Nota: A fin de afianzar o coñecemento adquirido na materia a docente poderá utilizar a gamificación como técnica de aprendizaxe, realizarase sempre que o tempo e planificación da docencia o permita.
Lecturas	

Avaliación

Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descripción	Cualificación
Aprendizaxe colaborativa	A6 A9 A12 A21 A39 A40 A55 A56 B2 B22 B15 B14 B13 B12 B9 B8 B6 B21 B18 B16 B5 B4 C7	Valorarase a sua adecuación ós obxetivos previstos para cada traballo en concreto, así como a participación, interese, esforzo, actitude...	75
Presentación oral	A4 A5 B1 B7 B19 B23 C1 C2	Valorarase a claridade, habilidade para presentar a información e a comunicación de resultados e conclusíons.	12.5
Prácticas a través de TIC	A41 B11 B25 C3	Valorarase o material empregado, as destrezas e orixinalidade na súa realización, a pertinencia e o interés dos contidos.	12.5

Observacións avaliación

Dependendo da participación dos estudiantes na materia, hai dúas opcións para facer a avaliación:

Opción A. Avaliación continua. Para estudiantes que seguen o sistema ECTS, os que asistan / participan regularmente en actividades de clase. Neste caso, o sistema de avaliação será o descrito anteriormente. Por iso, é obligatorio asistir ás clases (polo menos o 85% das horas presenciais). Para aprobar a materia, todos os apartados han de ter como nota mínima un 5.

Opción B). Os estudiantes con dispensa académica de exención de asistencia ou que non asistan o 85% das horas presenciais, serán avaliados a través de dous traballos individuais: un proxecto de investigación(40%) e a súa correspondente exposición oral (5%) coa axuda de tics (5%), sobre matemáticas na educación infantil e un exame teórico-práctico (50%). Para aprobar a materia, todos os apartados han de ter como nota mínima un 5. Na segunda oportunidade, os estudiantes serán avaliados a través de dous traballos individuais: un proxecto de investigación(40%) e a súa correspondente exposición oral (5%) coa axuda de tics (5%), sobre matemáticas na educación infantil e un exame teórico-práctico (50%). Para aprobar a materia, todos os apartados han de ter como nota mínima un 5.

A nota final será a media das cualificacións obtidas, solicitando en cada unha delas unha cualificación igual ou superior a 5 de cada 10.

Nos traballos de avaliação que se entregan, os contidos incluídos deberán referenciarse adecuadamente ao longo do trabalho e na sección de referencias empregando certos estándares. O texto literal debe ser declarado usando estas regras. Ao parafrasear deberán figurar as fontes orixinais das ideas que se van elaborar. A presenza de fontes científicas no trabalho é un sinal de credibilidade que é un requisito esencial para demostrar a excelencia académica.

Recoméndase consultar:

http://www.udc.es/biblioteca/servizos/apoyo_investigacion/servizos_apoyo/publicar/citar.html

Hai que evitar o plaxio.

De acordo coa normativa vixente, o uso literal do texto parafraseado ou das ideas doutros autores sen declarar a fonte suporá:

"A realización fraudulenta de probas ou actividades de avaliação, unha vez comprobada, implicará directamente a cualificación de suspensión na convocatoria na que se incorra: o alumno será cualificado con "suspensión" (grado numérico 0) na correspondente convocatoria do profesorado. ano. ano, se a infracción se comete na primeira oportunidade ou na segunda, para o cal se modificará a súa cualificación no informe de primeira oportunidade, se é o caso.»

Fontes de información

Bibliografía básica	<p>- TRUEBA MARCANO, B. (2000). Talleres integrales en educación infantil. Una propuesta de organización del escenario escolar. Madrid: Ediciones de la Torre</p> <p>- RUIBAL, K. (2004). Matemáticas en la cocina. La Coruña: Club matemático Durán Loriga</p> <p>- PÉREZ GÓMEZ, R. (1997). Arte y matemáticas. Aula de innovación educativa, (58), 12-14</p> <p>- PERALTA CORONADO, F.J. ((1998)). Las matemáticas en el arte, la música y la literatura. Tendencias pedagógicas, (2), 235-244</p> <p>- PELEGRÍN, A. (2004). La aventura de oír. Cuentos tradicionales y literatura infantil. Madrid: Anaya</p> <p>- MATO, M.D. ((2014)). La afectividad hacia las matemáticas. Madrid: Editorial White Tiger Books.</p> <p>- ()..</p> <p>- ARBONÉS, J. y MILRUD, P. ((2011)). La armonía numérica. Música y matemáticas. España: RBA</p> <p>- ALSINA, A. (2014). Procesos matemáticos en educación infantil: 50 ideas clave. Números, (86), 5-28</p> <p>- ALSINA, A. (2012)). Hacia un enfoque globalizado de la educación matemática en las primeras edades. . Números, (80), 7-24</p> <p>- ALONSO TAPIA, J. (2005)). Motivar en la escuela, motivar en la familia. Madrid: Morata.</p> <p>- BALBUENA, L. y COBA, M.D. (1992)). La matemática recreativa vista por los alumnos. Granada: Proyecto Sur.</p> <p>- CABELO SALGUERO, M.J. ((2011)). Aprender jugando en educación infantil. Pedagogía Magna, (11), 164-170</p> <p>- CÉZAR, R. F., HARRIS, C. y PÉREZ, C. A. (2014)). Propuestas para el tratamiento de la Competencia Matemática y de Ciencias a través de la literatura infantil en Educación Infantil y Primaria. . Números, (85), 25-39</p> <p>- COMAP ((1999)). Las matemáticas en la vida cotidiana. Madrid: Addison-Wesley</p> <p>- CONE BRYANT, S. (1993)). El arte de contar cuentos. . Barcelona: Hogar del Libro</p> <p>- CORBALÁN, F. ((2002)). La matemática aplicada a la vida cotidiana. Barcelona: Graó</p> <p>- CORBALÁN F. (2007)). Matemáticas de la vida misma. Barcelona: Graó.</p> <p>- EDO, M. (2008)). Matemáticas y arte en educación infantil . Uno: Revista de didáctica de las matemáticas, 47, 37-53</p> <p>- FESPM. LURIE, A. (2004)). Niños y niñas eternamente: los clásicos infantiles desde Cenicienta hasta Harry Potter. Madrid: Fundación Germán Sánchez Ruipérez</p> <p>- LIERN, V. y QUERALT, T. ((2008)). Música y Matemáticas: la armonía de los números. Badajoz: FESPM</p> <p>- MARÍN RODRÍGUEZ, M. ((2003)). Cuentos para aprender Matemáticas. ACTAS III Jornadas Provinciales de Matemáticas. Consejería de Educación de la Comunidad de Madrid. M</p> <p>- ZALAMEA, F. ((2008)). La creatividad en las matemáticas y en las artes plásticas: conceptografía de transferencias y obstrucciones a través del sistema peirceano. Utopía y Praxis Latinoamericana, 13(40), 99-109</p> <p>- MATO, M.D. ((2018))). Aprender para enseñar matemáticas en Educación Infantil. PEARSON EDUCACIÓN S.A.</p> <p>
</p>
Bibliografía complementaria	Los estudiantes tienen a su disposición multitud de recursos que completan estas referencias en la plataforma Moodle.

Recomendaciones
Materias que se recomienda cursar previamente
Materias que se recomienda cursar simultáneamente
Materias que continúan o temario
Observaciones

Recoméndase

enviar os traballos por vía electrónica e, se non é posible, non utilizar

plásticos, elixir a impresión a dobre cara, usar papel reciclado e evitar imprimir borradores. Debe facer un uso sostible dos recursos e previr os impactos negativos no

medio natural. Hai que ter en

conta a importancia dos principios éticos relacionados cos valores da

sostibilidade no comportamento persoal e profesional. Recoméndase a lectura dos seguintes libros:-Rodríguez-Padín, R.

(2023). Aprendizaje cooperativo a través de las TIC. Ed.: Editorial Aula Magna. McGraw-Hill Interamericana de España

S.L.-Rodríguez-Padín, R. (2023). Jugar y Aprender. Experiencias didácticas de gamificación y aprendizaje basado en el juego en Educación Primaria. Educa.

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías